

107.
DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA.

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,

Coram Sex - Viris, Regis jussu, ad id à Facultate Medicâ
Pârisiensi nominatis, discutienda.

Die Martis decimâ - sextâ Novembris anni 1751.

M. CLAUDIO-CAROLO DE JEAN.

Doctore Medico, Præsîde.

An affectibus soporosis Emeticum?

I.

NULLA SECRETIO, si vitietur, tam immanes, tamque
lethiferos edit morbos, ac spirituum animalium secretio. Specimen præbent non leve affectus soporosi. Mortem sæpe tam perscè adumbrant, ut imago nunquam expungatur. Portentosa offert illud morborum genus symptomata. Videre est ægrum tam ferreo obrutum somno, ut vix, imò nullâ ratione queat experge-
fieri: salva tamen, quin & integra remanet respiratio: hunc pungis aciculâ? movet unum aut alterum membrum: mittit ægrè vocem: oculos nondum aperuit, & ecce redditur somno. Jacet sensu motuque destitutus. Quæsitâ non intelligit; multo minus responsa refert. Carum hunc dicunt affectum. Proximus est ad Apoplexiâ gradus. In Apoplexiâ omnes simul functiones animales subitò cessant, attonitus procumbit æger; fulmine percussus diceret; vox simul aufer-
tur, imminuitur ipsa respiratio; cum stertore aliquandò anima reciprocatur; resoluta videntur membra; si brachium, si pes levetur, suo statim pondere labitur; altus urget sopor; nisi respirationis, pulsusque vestigia superessent, & aliquis color faciem insiceret, mortuos inter reponeretur. Coma soporosis affectibus adscribitur. Duplex est, somnolentum & vigil. Si somnus delirio ita conjunga-
tur, ut excitatus æger loquatur absurda, moxque relabatur in somnum, illud coma dicitur somnolentum: vigil nuncupatur, si vigilie (dictu mirabile) somno se comites præbeant: somnus externus adest, torquent intus vigilie: clauduntur oculi: feriuntur sensuum organa: irrequietus tamen animus suas turbide functiones exercet; somniando delirat æger: apertis subinde faucibus clamat; jactat aliquandò membra; compellatus somnum faciliè excutit, ineptas reddit voces. Nullus soporosis affectus suum tam meretur nomen, quàm lethargus. Omnia ferè huc usque enarrata symptomata in lethargo simul coeunt: illius tamen essentiam constituit obliviosus sopor; postulat aliquid lethargicus, oblatum arripit, dum manu tenet, propositi obliviscitur, nescit quid cum re petita sibi velit; somno interea corripitur. Catalepsis denique prædictos jam affectus symptomatum prodigio longè antecellit: sensus cum motu simul evanuit: riget membrorum compages; immobiles hiant oculi; versum in statuam hominem crederes;

A

2

remanet, quâ correptus fuit, positurâ: impulsus tamen spectrum illud movetur; rursus, quam per motum adeptus est, figuram retinet. Jam tales morbos vis aggredi? Non ante viceris, quàm quæseris causam, inventamque eradicaveris.

I I.

OMNIUM functionum integritatem ponit sanitas; morbus vel unius, vel plurium læsionem: functio tandiù viget, quandiù sua organa libero voluntur motu; si mora injicitur, læditur. Quæris morbi causam? illius detegendam aperit præmissa notio. Esto: affectu soporoso laboret æger: quamam offerratur morbi species, non est difficile quidem intellectu: diversa sedulò symptomata enucleavimus: alit nunc indaganda causa: statim est in promptu: quamam desideretur functio: sensus motusque pericere: culpanda igitur sensus motusque organa. Spirituum animalium intercipitur secretio. Secretionis vitium secretoriorum canalium *obstructionem* arguit. Morbum igitur parit infarctus cerebri. Proximam nunc tenes causam: remota non nunquam vel in primas usque regiones rejicienda. Omnes omninò secretiones in ventriculi ditionem rediguntur. Non ritè peraguntur, quin viscus illud idoneam fingat mittarque materiem. Ubi suum opus segniter exequitur, chylus malè tritus spissiore suppeditat sanguinem: exurgunt indè liquores paternâ labe infecti. In sua quique incernicula ægrè protruduntur; permeare nequeunt; deficit secretio. Illud damni eò magis impendit cerebro, quò cerebrum magis *obstructioni* patet. Iter motire secernendâ illic materiei, mille gyris extenditur; calcandam lustra viam, quàm angusta! excurrendos scrutare canaliculos, nullam ferè deprehendens elasticitatem. Affectuum soporosorum causa non est semper tam altè repetenda: neque sic existimandum ventriculum in culpâ semper esse. Quæcumque tandem sanguineum laticem inspissare valent, soporosis affectibus producendis sunt obnoxia: circuitus retardatio, excretorum profusio, virium jactura, elasticitatis imminutio, glandularum infarctus. Denique plethora prædicti morbi est causa non infrequens. Plethorâ sicut & cacochymia non existit hostis secretionum insensior. Suâ hæc crassitudine, illa mole easdem inferunt calamitates: hæc vasculorum oscula suarum partium diametro occludit, illa vasis majori distensione: fibrarum tonum hæc pondere, illâ redundatione opprimit. Permagnum utrinque cerebro malum.

I I I.

INTELLECTIS morbi causis, indicationes utrò sese offerunt. Si plethorâ procreaverit foverit-ve morbum, nihil venæ sectioni præmittendum. Magnum subito emolumentum dabit. Redundantior sanguinis moles suos intra tubulos ægrè volvebatur; indocilis quati, serpebat lentè. Multo suarum partium agmine oscula perreptans, crassior existebat; sæpe sibi ipsi præpediebat viam, vimque solidorum obruebat. Quàm celebratâ venæ sectione meliorem subito statum corpus plethoricum induet! Imminutâ jam liquidorum copîâ, solida vim pristinam exerunt. Tenuius sanguinis filum cedendo sensim teritur, nullam sui partem vasis salientis ictibus subripit, tubulatam leviter calcat viam, oscula facili permeat, si quis, modò levior, reperitur obex, cedere nescium. Non una secatur vena. Suus est honos cuique venæ sectioni. Defectus non hercè floccificandus. Quantum licet, tentanda revulsio; hoc nomine in soporosis affectibus palmam sibi sapientæ sectio vindicat. Et si necessaria, sæpe tamen non solvit infarctus cerebri-liquidorum in cerebro circuitus eò restauratur difficilior, quò facilius sistitur: vix reviviscet unquam sibi permissus visceris illius elater: vi suscitandus est. Illud remedii quantò magis adhibendum, si sit infarctus cerebri liquidorum crassitudini tribuendus! tenacem istam materiem absque mochlicorum præsidio in motum agi nequicquam speres, non aliis tandem vestigiis insilendum, si soporosis affectus à primis regionibus ortum repetat. Succutiendus est ventriculus: à validâ ventriculi succussione duo exurgunt simul maximi quidem momenti commoda.

stagnantium succorum colluvies foras amandabitur. Purior exinde chylus miscetur sanguineo lacti. Quin & fibra ventriculi, onere veluti deposito, liberâ gaudebit oscillatione; ingestam acrius tractabit materiem, perfectè comminuet: morbi sic radix eruitur. Quæris qui tot repleri queant indicationes? omnes uno repleas Emetico.

IV.

QUID QUID in ventriculo delitescit, vomitoriorum ope citius excutitur. Ventriculi intestinorumque glandulas purgant ab humorum stagnantium faburrâ, everruntque sordes, quas alia nunquam purgantia exturbassent. Dum sic emunguntur ventriculi ductûsque intestinalis glandulæ, minorem offerant necesse est resistantiam appellentibus è sanguine laticibus: copiosius proinde excernuntur: excretio eò copiosior evadit, quò majorem fluiditatis gradum succis conciliavere, tum omnium muscutorum violenta inter vomendum contractio, tum actio ipsa particularum Emetici, quæ sanguini associatæ, tumultus ibi concitant. Inde patet vomitu quantum imminuat liquidorum moles: porrò vasis tum sanguineis tum lymphaticis multo minùs dilatatis, eadem proportionem remitti debent tensio compressioque cerebri, quæ quidem oriuntur à tumefactis vasibus illius substantiam perreptantibus. Fatendum tamen, emetica nonnunquam soporosis affectibus citiùs opitulari, quàm ut prosper illorum exitus unam hanc agnoscat causam: imò sæpe levatur æger absque ullâ prorsus evacuatione: hoc in casu sanatio diversæ profectò causæ tribuenda. Hæc nobis hypothesis (ab illâ voce Physica non abhorret) optimè nodum videtur solvere. Lex eadem motuum sympathicorum, quæ ventriculū, diaphragma, musculosque abdominales earundem impressionum consortes facit, ambas & meninges eadem forsitan astringit confectione. His semel positus, nihil est quòd oblatam quærâs jam effectus causam. Contracto Emetici moriū ventriculo, contrahentur & ipsæ meninges: contractæ cerebrum arctiùs complectentur; cespitantem in arteriis, in venis tum sanguineis, tum lymphaticis sanguinem expriment: liquorum accelerabunt motum, circuitum facient expeditiorem, sicque citissimè hujusce visceris functiones instaurabunt. Hæc minùs fortè aridet hypothesis; quippe quæ licet tantum videatur extructa fundamento: Cave credas: anatomie simul & exemplis nicitur: nullum aliud viscus tantâ, quantâ ventriculus, nervorum luxuriatur suppellectile: maximus inde caput inter & ventriculū consensus efflorescit: si ventriculi commotio, hemigraniam, vertiginem, Epilepsiam sæpe-sæpius procreat; vicissim ictus capitis, hemigraniam, vertigo, ventriculū sæpè commovent. Allatæ hypothefi suffragantur exempla: cerebrum purgat nonnunquam sternutatio: illud (nemo non fatetur) oritur ex eo, quod contractio membranæ pituitariæ, unde sternutatio; meningum contractionem procreet. Cur Apoplectici suos tam efficaciter recuperant sensus, ubi corporis habitus in aliquâ parte gravi impressione afficitur? Eandem scilicet ob causam: hac arte meningum elater intenditur; unde liberius circuit, exprimiturque impactus cerebro sanguis. Quidni vis Emetici eosdem pariet effectus? Novus inde redit eidem hypothefi auctoritatis gradus: illam si respueris, difficilè quidem attinges causam. Cur in hydrocephalo tam prosperè succedunt Emetica? Quid aliud, quæso, nisi auctus meningum elater, stagnantem cerebri ventriculis lympham exprimet? Meninges auctâ contractione cerebrum validiùs constringant: in promptu est effectus: congestus liquor in oppositam impinget molem, vincetque tandem, si modo vinci queat. Probabitur magis simplex ille *Mechanismus*, si attendas eodem temporis puncto tonum augeri in membranâ glandulæ pituitariæ, ubi reperitur obex: difficilior explicatu nec est, qui *Amatrosi* incipientem sanent Emetica; qui sopitum paralyticarum partium sensum suscitent, præmissis absque nullo ferè levamine venæ sectionibus: nihil verosimilius excogitari potest, quàm expressio

lymphæ nervorum originem comprimentis, illorumve textum resolventis; totidem Menyngum contractionis argumenta! nullus tandem oritur è congestâ in cerebro lymphâ morbus, in quo non juvent Emetica: exprimendi igitur cerebri vi polleant necessum est.

V.

AST, inquires, nihil vestris principiis tam adversatur, quàm vestra ipsa conclusio: affectus soporosos cerebri infarctui tribuitis: hunc contenditis solvendum esse: quodnam porò huic solutioni proponitis instrumentum? Emeticum. Egregia verò infarctus solvendi methodus! Novam videlicet intrudendo materiem. Ignem nimirum oleo extinguitis! Vos nescitis vomitu versus caput vi protrudi sanguinem! Adeò ne rudes legum animalis œconomix! Si fugit anatome, saltem oculis utamini. Cernite quantum hic æger inter vomendum toto rubescat ore! Magno utique metu nos jam percultos aurumas! Habemus, ovantem quòd te reprimat: ipsissimis jocis novo nos adornas telo. Præfari non omisimus, affectus soporosos seu plethora producat, seu tantum concomitetur, mittendum sanguinem: palàm hic adjicimus iterandam tandiù venæ sectionem, quandiù eadem itat indicatio: jam verò celebratà ritè venæ sectione, menyngum contractione probatà, probato istius contractionis effectu, aliquid infarctui solvendo accommodatius, amabo, excogites eo ipso. Quòd nos insequeris? Quis obex, nisi immortà radice adhæreat, membranarum contractioni sanguinisque simul appulsui resistet? Collimant eòdem ambæ illæ potentix. Times immeritò, ne intra caput vomitu appellens sanguis novam præbeat infarctui materiam. Illius impetus frangi facile potest: primò vi multà adigitur; deinde ejusdem motus plurimum juvatur menyngum elaterio. Nondum fortè persuasum tibi est nostræ assentiendum conclusioni! Non es qui incertum pro certo teneas. Suis tandem ratiunculis tuam nunquam ludet Theoria credulitatem. Procul hinc umbra litigii. Tuum igitur nomen inter Empyricos (eos videlicet qui uni credebant experientix) profitere: at enim conclamat experientia.

Ergò soporosis Affectibus Emeticum.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

Sortitò ducti.

M. Hugo Capet.

M. Petrus Chevillier.

*M. Joannes-Baptista-Ludovicus
Chamel, Medicus Regis ordi-*

*M. Stephanus Pourfour Du
Peire.*

*M. Claudius-Carolus De Jean,
Alicus præses.*

*M. Ludovicus-Maria Pousse,
Censor Regius.*

J U S S U R E G I O.

ET EXPRESSO ILLUSTRISSIMI GALLIARUM
CANCELLARII MANDATO;

AD PROMERENDUM LICENTIÆ GRADUM IN
FACULTATE MEDICINÆ ANDEGAVENTSI,

Proponebat Parisiis MICHAEL CHARTIER, Andegavus, Doctor
Medicus Cadomenfis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Andegavenfis Baccalaureus, A. R. S. H. 1751, A TERTIA POMERIDIANA AD SEXTAM.